

3) σε μια παράγραφο αποδεικτική (αιτιολογική) οι λεπτομέρειες κατατάσσονται συνήθως κατά σειρά σπουδαιότητας (από το λιγότερο σπουδαίο προχωρούμε στις περιεσότερο σπουδαίες)

Στην επόμενη παράγραφο ο συγγραφέας ακολουθεί χρονολογική σειρά

Μετά από όσα μάθαμε, δεν είναι καθόλου δύσκολο να αναλύσουμε μία περίοδο ή ήμπερίοδο. Βρίσκουμε πρώτα τό ρήμα ή τά ρήματα -για κάθε ρήμα υπάρχει μία πρόταση, κύρια ή δευτερεύουσα. Απομονώνουμε κάθε πρόταση καί τή γράφουμε χωριστά. Ύστερα βρίσκουμε τίς λέξεις πού εισάγουν ή συνδέουν τίς προτάσεις (συνδέσμους, αναφορικές αντωνυμίες καί επιρρήματα κτλ.). Έν συνεχεία όρίζουμε τήν κύρια ή τίς κύριες προτάσεις. Έπειτα βρίσκουμε τή συγγένεια ανάμεσα στίς προτάσεις. Έξετάζουμε τίς δευτερεύουσες προτάσεις μία μία καί τίς υπάγουμε στήν πρόταση πού ανήκουν καί ακόλουθως τίς χαρακτηρίζουμε. Τέλος αναλύουμε γραφικά κάθε πρόταση ξεχωριστά, άν χρειαστεί.

Χ. συνοχή : Οι λεπτομέρειες πρέπει να συνδέονται μεταξύ τους με τέτοιο τρόπο που ο αναγνώστης να μπορεί να παρακολουθήσει τις σκέψεις βήμα βήμα χωρίς να συναντήσει πουθενά χάσματα.

Τη συνοχή αυτή την πετυχαίνει ο συγγραφέας προδίδοντας μεταβατικές λέξεις-χέφυρες ανάμεσα στα ρήματα (βοηθούν τον αναγνώστη να προχωρήσει από τη μια ιδέα στην άλλη)

Οι πιο συνηθισμένες μεταβάσεις γίνονται με συνδέσμους (συμπλεκτικούς, αντιθετικούς, διαζευκτικούς) καί, ούτε, αλλά, ή κτλ. Άλλες χρησιμοποιούν λέξεις καί εκφράσεις πού:

1. Εισάγουν μία επεξήγηση: δηλαδή, π.χ., λ.χ., για να γίνω πιο σαφής, με άλλα λόγια, για παράδειγμα, πιο συγκεκριμένα, ειδικότερα.
2. Προετοιμάζουν μία αντίθεση ή εναλλαγή: άν καί, εντούτοις, αντίθετα, αλλά, ακόμα καί άν, εκτός τούτου, σε αντίθεση, ωστόσο, από τω άλλο.
3. Προσθέτουν μία ιδέα ή γεγονός: επίσης, όμοίως, πρώτο, δεύτερο, τέλος, επιπλέον, ακόμα, εξάλλου, εκτός από αυτό, συμπληρωματικά.
4. Δηλώνουν ένα συμπέρασμα ή μία σχέση αίτιου καί αποτελέσματος: επομένως, συνεπώς, συμπερασματικά, σύμφωνα με τά παραπάνω, τελικά, με άλλα λόγια, με λίγα λόγια.
5. Δηλώνουν χρονική σχέση ή διαδοχή: Τώρα, πριν, έπειτα, πρώτα... τέλος, εντωμεταξύ, όταν, αργότερα, αρχικά, στην αρχή, στην συνέχεια.
6. Δείχνουν τοπική σειρά ή σχέση: εδώ, εκεί, επάνω, κάτω, μέσα, έξω, κοντά, μακριά, άριστέρα, δεξιά.

Μια καλή παράγραφος διαθέτει :

- 1) ξεκάθαρη θεματική περίοδο
- 2) αρκετές λεπτομέρειες
- 3) ενότητα
- 4) αλληλουχία
- 5) συνοχή
- 6) πληρότητα (πολλές ιδέες ή επιχειρήματα)